

כלי מחקר זה נלקח מתוך [מאגר כלי המחקר](#) של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו
סיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי
ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

שם הכלי: אינטראקציה הורה-ילד – Coding Interaction Behavior (CIB) ☼

פותח בשנת: 1998, על ידי: Feldman ☼

תורגם לעברית בשנת: 1998 על ידי: פלדמן ☼

1	מטרת הכלי	הערכת אינטראקציה בין הורים לבין ילדם באמצעות תצפית על האם וילדה אשל צולמו במצלמת וידאו במשך כרבע שעה, כאשר הם מתבקשים לשוחח ביניהם על שני נושאים שהוצגו להם. עורכת המחקר הסבירה לאם וילד כי הם מתבקשים לשוחח כ-8 דקות על אי הסכמה שקיימת ביניהם בנושא מסוים וכן על איזשהו קושי עימו מתמודד הילד. כמו כן, התבקשו לשוחח במשך כ-8 דקות על יום כיף משותף ולתכנן אותו יחד.
2	סוג כלי המחקר	כלי תצפיתי.
3	אוכלוסיית היעד	אינטראקציה אם-ילד. במחקר של פלדמן, דיזנדרוק וגבע (2009) ילדים בעלי תסמונת ויליאמס ותסמונת חיך-לב-פנים ובעלי אינטליגנציה מותאמת והתפתחות תיקנה בגילאי 7-15 וילדים בעלי התפתחות תיקנה ואינטליגנציה תיקנה בגילאי 4-12. במחקר של ירמיה (2017) של פגים בגילאי 36 חודשים (מתוקן).
4	אופי הדיווח	קידוד תצפיתי.
5	מבנה הכלי	מערכת הקידוד מחולקת ל- 43 סולמות: 22 סולמות כוללים מדדים לדירוג ההורה, 16 סולמות כוללים מדדים לדירוג הילד, ו- 5 סולמות כוללים מדדים דיאדיים. חילקנו את הסולמות השונים ל- 8 רכיבים של רגישות הורית (כולל סולמות של הכרה, הרחבה, מבט ההורה, ווקליזציה הורית, הבעת רגש תואם, הבעת רגש חיובי, תושייה, מגע הורי, נוכחות הורית תומכת והובלת האינטראקציה ע"י הילד), חודרנות הורית (כולל סולמות של מניפולציה פיזית, חודרנות, הבעת רגש שלילי, חרדה, ביקורתיות והובלת האינטראקציה ע"י ההורה), הגבלה מצד ההורה (כולל סולמות של עקביות בסגנון, תושייה, הבניית המשחק), היענות הילד (כולל סולמות של צייתנות להורה, השענות על ההורה, התמדה במשימות), נסיגה של הילד (כולל סולמות של הבעת רגש שלילי של הילד, תנודות בהבעה רגשית, נסיגה, הימנעות מההורה), מעורבות הילד (כולל סולמות של מבט הילד, הבעת רגש חיובי של הילד, הבעת חיבה להורה, ערנות, עייפות, ווקליזציה של הילד, יזמה, מסוגלות במשחק, יצירתיות, הובלת האינטראקציה ע"י הילד), יחסי גומלין בדיאדה (כולל סולמות של הרחבה, מבט ההורה, מבט הילד, שבח, מגע, התלהבות, ווקליזציה של הילד, הבעת רגש חיובי של הילד, הבעת רגש חיובי של

<p>ההורה, התאמה וויסות, זרימה באינטראקציה) ודיאדה שלילית (הבעת רגש שלילי של ההורה, עוינות, הבעת רגש שלילי של הילד, תנודות בהבעה רגשית, נסיגה, הגבלה באינטראקציה ומתח). אינטראקציית הורה- ילד צולמה בכל אחד ממפגשי האבחון במחקרה של ירמיה (2017).</p> <p>במחקר של פלדמן, דיזנדרוק וגבע (2009) אינטראקציית הקונפליקט קובצו תשעה מדדים: ארבעה מדדים של האם (רגישות, חודרנות, התלהבות וכישורים דיאלוגיים), שלושה מדדים של הילד (מעורבות, נסיגה וביטוי רגש להורה) ושניים של הדיאדה (הדדיות ומתח). באינטראקציה של תכנון יום כיף קובצו לשבעה מדדים: שלושה מדדים של האם (רגישות, חודרנות וכישורים דיאלוגיים), שניים של הילד (מעורבות ונסיגה) ושניים של הדיאדה (הדדיות ומתח) (עפ"י Feldman, 2000). לכל אחד מהגורמים (אם, ילד ודיאדה) חושב ציון על ידי מיצוע הסקאלות השייכות לאותו הגורם.</p>		
<p>כל התנהגות מקודדת על סולם בן 5 דרגות, כאשר באופן כללי 1 משמעותו רמות נמוכות של ההתנהגות המוערכת ו-5 משמעותו רמות גבוהות של ההתנהגות המוערכת.</p>	<p>סוג סולם המדידה</p>	<p>6</p>
<p>תצפיות מצולמות.</p>	<p>סוג הפריטים בכלי</p>	<p>7</p>
<p>במחקר של פלדמן, דיזנדרוק וגבע (2009) תצפיות באורך 8 דקות בשני תרחישים ושנים. במחקר של ירמיה (2017) תצפיות באורך 10 דקות.</p>	<p>אורך הכלי</p>	<p>8</p>
<p>במחקר של פלדמן דיזנדרוק וגבע (2009) מהימנות בין שופטים נערכה מול בעלת דוקטורט בפסיכולוגיה בתחום מחקר קרוב למעברת ההתפתחות המוקדמת ומול פסיכולוגית קלינית דוקטורנטית העורכת מחקר בתחום קרוב במעבדה. ביתוח 15% הגודל המדגם הושגו 92.24% הסכמה.</p>	<p>מהימנות</p>	<p>9</p>
<p>הכלי תוקף במחקרים של תינוקות, ילדים ומתבגרים בריאים וכן תינוקות, ילדים ומתבגרים בסיכון באינטראקציה עם אימהותיהם, אבותיהם ומטפליהם, ונמצא רגיש לגיל הילד, קונטקסט המשחק / השיחה, רקע תרבותי, וגורמים ביולוגיים וסוציו-אמוציונליים (Feldman, 2000; Feldman et al., 1997; Fekdman, Masalha, & Nadam, 2001; Keren, Feldman, & Tyano, 2001; Mayes et al., 1997; Feldman & Eidleman, 2009).</p>	<p>תקיפות</p>	<p>10</p>

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

שם המחקר	מק"ט
<p>פלדמן רות, דיזנדרוק גיל וגבע רוני (2009), קוגניציה חברתית ומיומנויות חברתיות בקרב ילדים עם תסמונות ויליאמס וחל"פ. אוניברסיטת בר אילן.</p>	<p>32 למחקר המלא</p>
<p>ירמיה נורית (2017). מוגבלות שכלית התפתחותית בקרב פגים: מחקר אורך בינקות לבדיקת גורמי סיכון, סימנים מוקדמים ומאפיינים אימהיים (מחקר המשך). האוניברסיטה העברית בירושלים.</p>	<p>150 למחקר המלא</p>

[למאגר המחקרים של קרן שלם](#)